

**ПРАВИЛНИК О КРИТЕРИЈУМИМА ЗА ДОДЕЉИВАЊЕ НАГРАДЕ
„МИНА КАРАЦИЋ“
ШКОЛСКИМ БИБЛИОТЕКАРИМА**

I ОПШТИ ДЕО

Члан 1.

Награду „Мина Караџић“ додељује једном годишње школском библиотекару основне или средње школе Друштво школских библиотекара Србије (у даљем тексту ДШБС).

Члан 2.

Изузетно, уколико Комисија за доделу награде тако одлучи, могу бити додељене награде двама библиотекарима, с тим што се новчана награда равноправно дели, а повеља се израђује за сваког библиотекара.

II ПОСТУПАК ПОДНОШЕЊА ПРИЈАВЕ ЗА НАГРАДУ

Члан 3.

Школског библиотекара за награду предлаже: матична библиотека за област у којој је школа, окружна Подружница ДШБС, односно општински Актив ДШБС којима школски библиотекар припада, или школски библиотекар лично.

Члан 4.

Пријава за награду треба да садржи образложење по ставкама овог Правилника. Уколико школски библиотекар ради и више од оног што је у овом Правилнику предвиђено, то се у пријави наводи. Уз пријаву треба доставити прилоге који потврђују оно што се у пријави наводи.

III ПОСТУПАК ОДЛУЧИВАЊА О ДОДЕЛИ НАГРАДА

Члан 5.

Трочлана комисија изабрана од стране Управног и Надзорног одбора ДШБС прегледа приспеле пријаве и бира кандидата који је задовољио критеријуме.

IV ОПШТИ УСЛОВИ ЗА НАГРАДУ

Члан 6.

Школски библиотекар који је ДШБС предложен за награду треба да задовољи следеће опште услове:

1. има најмање пет година радног искуства у обављању послова школског библиотекара;
2. постиже натпросечан степен остварености образовно-васпитних циљева у односу на почетно стање и услове рада;
3. иницира и учествује у подизању квалитета педагошке праксе и васпитног рада;
4. доприноси популаризацији професије школског библиотекара;
5. учлањен је у Друштво школских библиотекара Србије, чијем раду активно доприноси.

V ПРОЦЕНА КВАЛИТЕТА РАДА ШКОЛСКОГ БИБЛИОТЕКАРА

Члан 7.

Поред општих услова за награду, школски библиотекар који је за награду предложен треба да квалитетно обавља послове из две области:

- образовно-васпитне;
- унапређење педагошке праксе.

ПОКАЗАТЕЉИ ОСТВАРЕНОСТИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНИХ ЦИЉЕВА У ОБЛАСТИМА РАДА

Процењују се следеће области рада школског библиотекара:

1. библиотечко-информациона делатност;
2. рад са ученицима;
3. сарадња са наставницима;
4. сарадња са директором, стручним сарадницима, родитељима, стручним органима и тимовима;
5. сарадња са надлежним установама, организацијама, удружењима и јединицом локалне самоуправе;
6. вођење документације, припрема за рад и стручно усавршавање.

1. Библиотечко-информациона делатност:

- 1.1. планира и набавља библиотечку грађу, у складу с потребама образовно-васпитног процеса школе;
- 1.2. редовно прати текућу издавачку продукцију, у складу с потребама школе;
- 1.3. физички обрађује и инвентарише библиотечку грађу;
- 1.4. каталогизује и класификује библиотечку грађу;
- 1.5. ради на аутоматизацији укупног библиотечког пословања;
- 1.6. води библиотечку статистику;
- 1.7. спроводи поступак ревизије и отписа библиотечко-информационе грађе и извора;
- 1.8. учествује у процесу размене и позајмице библиотечко-информационе грађе и извора с другим библиотекама у библиотечкој мрежи Републике Србије;
- 1.9. спроводи мере заштите фонда према важећим законским прописима.

2. Рад са ученицима:

- 2.1. припрема (обучава) ученика за самостално коришћење различитих извора сазнања и свих врста информација у настави и ван ње;
- 2.2. систематски обучава ученике за употребу информационог библиотечког апарата, у складу са њиховим способностима и интересовањима;
- 2.3. пружа помоћ ученицима код учења ван школе и усвајању метода самосталног рада на тексту и другим материјалима;
- 2.4. пружа помоћ ученицима у налажењу и избору литературе, припреми и обради задате теме;
- 2.5. обучава ученике за коришћење каталога библиотечке грађе и дигиталних извора доступних у школској библиотеци;
- 2.6. упознаје ученике са методама и техникама научног истраживања и библиографског цитирања;
- 2.7. ради на развијању позитивног односа према читању и важности разумевања текста и упућивању на истраживачке методе рада (употреба лексикона, енциклопедија, речника и др.) и омогућавању претраживања и употреби свих извора и оспособљавању за њихово самостално коришћење;
- 2.8. стимулише навикавање ученика да пажљиво користе и чувају библиотечку грађу, да развијају навику долажења у школску и јавну библиотеку и да учествују у њеним културно-просветним активностима у складу са њиховим интересовањима и потребама (часови библиотекарства и упознавање са радом школских секција; читање, беседништво, стваралаштво, такмичења, квизови о прочитаним књигама, развијање комуникације код ученика и сл.);
- 2.9. подстиче унапређење информационе, медијске и дигиталне писмености ученика, развијањем истраживачког духа и критичког односа према различитим информацијама и изворима сазнања и осећаја за естетске вредности,
- 2.10. ради са ученицима с посебним потребама и посебним способностима;
- 2.11. ради са ученицима у читаоници, у радионицама за ученике, и на реализацији школских пројеката;
- 2.12. доприноси остваривању образовних стандарда и развијању међупредметних компетенција ученика;
- 2.13. обучава кориснике за претраживање база података о изворима знања доступним у другим библиотекама у Републици Србији преко електронске мреже;
- 2.14. даје на коришћење одговарајућу библиотечку грађу у библиотеци или преко електронске мреже.

3. Сарадња са наставницима:

- 3.1. сарађује са наставницима на промоцији читања ради задовољства, кроз све облике образовно-васпитног рада;
- 3.2. сарађује са наставницима у припремању ученика за самостално коришћење разних извора информација;
- 3.3. учествује у образовно-васпитном процесу у складу с принципима, циљевима и стандардима образовања и васпитања;
- 3.4. организује наставне часове из појединих предмета у школској библиотеци;

- 3.5. сарађује са наставницима у планирању, организацији и реализацији часова интердисциплинарне и пројектне наставе и развијању међупредметних компетенција ученика;
- 3.6. сарађује са наставницима око утврђивања годишњег плана обраде лектуре, и коришћења наставничко-сарадничког дела школске библиотеке;
- 3.7. подстиче коришћење ресурса библиотеке у процесу наставе;
- 3.8. систематски информише кориснике школске библиотеке о новоиздатим књигама, стручним часописима и другој грађи, о тематским изложбама у вези с појединим издањима, ауторима, акцијама и јубилејима, усмено или писмено презентује поједине књиге и часописе;
- 3.9. обучава наставнике и стручне сараднике за коришћење каталога библиотечно-информационе грађе и дигиталних извора доступних у школској библиотеци;
- 3.10. пружа информације релевантне за наставу и коришћење фонда.

4. Сарадња са директором, стручним сарадницима, родитељима, стручним органима и тимовима:

- 4.1. сарађује са стручним већима наставника, педагогом, психологом и директором школе у вези с набавком и коришћењем књижне и некњижне грађе, те целокупном организацијом рада школске библиотеке;
- 4.2. информише стручна већа, стручне сараднике и директора о набавци нове стручне литературе за предмете, дидактичко-методичке и педагошко-психолошке литературе;
- 4.3. информише о развоју медијске и информатичке писмености, и упућује сараднике на критички и креативни однос ученика приликом коришћења извора;
- 4.4. припрема заинтересоване за реализацију мултидисциплинарних пројеката, изложби, креативних радионица; за организовање књижевних сусрета и других културних догађаја, као и еколошких пројеката и садржаја у којима се апострофира борба против свих облика зависности;
- 4.5. сарађује око обезбеђивања књижне и некњижне грађе за школску библиотеку коју користе ученици, наставници и стручни сарадници;
- 4.6. припрема и организује културне активности школе (књижевне трибине, сусрети, разговори, акције прикупљања књига и завичајне књижне и друге грађе, изложбе, конкурси, округли столови, радионице, предавања, манифестације, фестивали, конференције, квизови, тестирања, обележавање значајних јубилеја везаних за школу и просвету и сл.);
- 4.7. учествује у припремању прилога и изради школског гласила и интернет презентације школе;
- 4.8. учествује на родитељским састанцима ради давања информација о читалачким интересовањима и потребама ученика, ради развијања читалачких и других навика ученика и формирању личних и породичних библиотека;
- 4.9. остварује сарадњу са родитељима у вези са развијањем читалачких навика ученика;
- 4.10. укључен је у рад школских тимова при изради годишњег и развојног плана школе и школског програма;

- 4.11. укључен је у рад стручних тимова у складу са решењем директора,
- 4.12. учествује у раду стручних тимова у циљу промовисања школе и прикупљања средстава за обнову књижног фонда;
- 4.12. учествује у реализацији наставе засноване на истраживању – пројектне наставе.

5. Сарадња са надлежним установама, организацијама, удружењима и јединицом локалне самоуправе:

- 5.1. сарађује са другим школама, школском, јавном и другим библиотекама на територији локалне самоуправе, управног округа и Републике Србије по питању размене и међубиблиотечке позајмице;
- 5.2. креира програме из области културе и учествује у њиховој организацији кроз: књижевне сусрете, предавања, радионице, трибине, такмичења, промоције и изложбе књига, изложбе ученичких радова, квизове и друго;
- 5.3. сарађује са локалном самоуправом по питању промоције рада библиотеке и школе;
- 5.4. сарађује са просветним, научним, културним и другим установама (новинско-издавачким предузећима, радио-телевизијском центрима, филмским и позоришним кућама, домовима културе и културно просветним заједницама и организацијама које се баве радом и слободним временом омладине и другим образовним установама);
- 5.5. учествује у раду Друштва школских библиотекара Србије и других стручних друштава у локалној самоуправи и Републици Србији.

6. Вођење документације, припрема за рад и стручно усавршавање:

- 6.1. израђује годишњи, месечни и оперативни план рада школске библиотеке;
- 6.2. израђује програм рада библиотечке секције;
- 6.3 припрема тематске библиографије и израђује анотације, пописе и скупља податке у вези с наставним предметима и стручно-методичким образовањем и усавршавањем наставника и сарадника, вођење збирки и посебних фондова;
- 6.4. прати и евидентира коришћење литературе у школској библиотеци;
- 6.5. води документацију о раду школске библиотеке и школског библиотекара – анализира и вреднује рад школске библиотеке у току школске године;
- 6.6. учествује на семинарима, саветовањима и другим скуповима на којима узимају учешће и школски библиотекари.

Б) ПОКАЗАТЕЉИ РАДА У ИНИЦИРАЊУ И УЧЕСТВОВАЊУ У ПОДИЗАЊУ КВАЛИТЕТА ПЕДАГОШКЕ ПРАКСЕ

1. Укључивање минимално 60% ученика школе у коришћење фонда библиотеке.
2. Обезбеђивање искоришћености минимално седам наслова по уписаном ученику.
3. Континуирано анкетирање и праћење ученика ради утврђивања њихових читалачких интересовања.

4. Учествовање у тимском раду у оквиру припрема часова, активности, радионица најмање три пута годишње.
5. Организовање обуке ученика за коришћење библиотечког каталога и базе података.
6. Стална сарадња са издавачима ради повољније набавке књига.
7. Посета сајму књига у циљу сагледавања комплетне издавачке продукције.
8. Организовање уписа својих читалаца у подручну, односно матичну библиотеку.
9. Сарадња са стручним тимом школе у доношењу развојног плана и годишњег програма рада школе.
10. Организовање тематских изложби, књижевних сусрета, предавања или трибина у оквиру школе најмање три пута годишње.
11. Систематско укључивање у акције и функције матичне библиотеке.
12. Учествовање у раду актива библиотекара на општинском, градском, односно регионалном нивоу.
13. Учествовање на стручним скуповима на градском, односно регионалном или републичком нивоу.
14. Израда и развијање кодекса понашања у библиотеци у сарадњи са ученицима и наставницима.
15. Организовање акције за побољшање и богаћење библиотечких јединица.
16. Учествовање у организовању културних активности ученика на општинском нивоу, координисање организовања манифестација: промоције књига, књижевних сусрета и трибина, сусрета са ауторима, обележавања „Месеца књиге” и других важних датума на општинском, градском, односно регионалном нивоу.
17. Рад у стручном друштву на републичком нивоу.
18. Излагање на стручном скупу библиотекара на градском, регионалном, републичком нивоу, односно међународном нивоу.
19. Објављивање стручног рада у стручном часопису.
20. Коауторство или ауторство пројекта у области библиотекарства на регионалном, односно републичком нивоу.
21. Коауторство или ауторство програма стручног усавршавања у библиотекарству.
22. Коауторство или ауторство уџбеника и приручника.
23. Учествовање у организовању градских, односно регионалних или републичких семинара за школске библиотекарске.
24. Организовање и спровођење различитих облика усавршавања запослених у школи.
25. Руковођење стручним друштвом или удружењем на општинском, регионалном или републичком нивоу.
26. Учествовање у међународном пројекту у области библиотекарства.

Члан 8.

Пожељно је да у областима **Показатељи остварености образовно- васпитних циљева** и **Показатељи рада у иницирању и учествовању у подизању квалитета**

педагошке праксе кандидат оствари више од 75%, а минимално 50% показатеља остварених у пракси.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Овај Правилник ступа на снагу даном усвајања на Скупштини школских библиотекара 27. априла 2018. године.

Комисија за измене и допуне Правилника о критеријумима
за додељивање награде „Мина Караџић“

*Марко Ламбета
Весна Филиповић Петровић
Жељко Марчетић*